

Dr. Balogné Uracs Marianna

DR. BALOGHNÉ URACS MARIANNA

Közművelődés – A láthatatlan munka

Amikor azt kérdezik tőlem, mióta dolgozom a közművelődésben, a hivatalos válasz, hogy 35 éve, hiszen 1988-ban végeztem Szegeden, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán, magyar-népművelés szakon. Azonban, ha jobban belegondolok, gyerekkorom óta „dolgozom”, hiszen azóta vagyok aktív számos közösségben, segítem a különböző események szervezését. Tagja voltam énekkarnak, táncsoportnak, színjátszó körnek, sokszor léptünk fel irodalmi színpadi előadásokkal, az ifjúsági klubbal pedig szerettük volna szülőfalum, Karácsond közösségi életét felpelcsídeni, világmegváltó elképzeléseinkkel, sok-sok önkéntes munkával.

A pályámat Szegeden kezdtem, ahol a főiskola után gyermek közművelődéssel foglalkoztam, majd Pápán, a művelődési központban töltöttem közel 25 évet népmű-

velőként, szakmai csoportvezetőként, majd igazgatóként. Ezt követően kerültem 2015-ben a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Vármegyei Igazgatóságára, amelyet 2023 júniusáig vezettem.

Hálás vagyok a sorsnak, hogy munkámban nagyon sokféle tapasztalatot gyűjthettem, rengeteg kiváló szakemberrel, művésszel, közösséggel dolgozhattam együtt. Különösen emlékezetes számomra az a színházi fejlesztési folyamat, amelyben Pápán hosszú évekig dolgozhattam. Része volt ennek színházi előadások szervezése, az amatőr színjátszás támogatása, drámapedagógiai módszerek alkalmazása, de igazán sikeressé a különböző szektorok együttműködése miatt válhatott. A kilencvenes években nagyon gazdag színházi élet volt Pápán: sok színjátszó csoport működött, befogadó színházi előadá-

sokat, béreltsorozatokat szerveztem különböző korosztályok számára. Azonban az előadások és így a jegyek is egyre drágábbak lettek, az érdeklődés kezdett visszaesni, különösen a fiatalok körében. Ki kellett találnom valamit, hiszen már akkor is hittem abban, vidéken is fontos, hogy értékes előadásokkal találkozhassanak a nézők, és azt is pontosan láttam, hogy az amatőr színjátszás és a professzionális színházi világ kölcsönhatásban van egymással. Így tehát megkerestem az együttműködő partnereket, és egy több éves, komplex fejlesztést indítottam: pedagógusokkal, iskolai szervezőkkel, drámatanárokkal, színjátszócsoporthoz vezetőikkel, színházakkal közösen.

Így sikerült számos izgalmas programot kitalálni, széles körben működtetni: közönségtalálkozók, Doboz-színházi előadások, színházi-nevelési és drámafoglalkozások, akkor még újdonságként tantermi színházi előadások, színházi fesztiválok zajlottak a városban, és még sok-sok egyéb újszerű program, amit közösen indítottunk újtjára. Együtt terveztük meg a projekteket, mindenki hozta az ötleteit, és egymást segítve vittük sikerre: az intézmény pályázóként, projektgazdaként, a közösségek támogatójaként, a szakemberek pedig pedagógusként, drámatanárként, csoportvezetőként, rendezőként dolgoztak elhivatottan, lelkesen. A városban ennek hatására olyan pezsgő színházi és közösségi élet alakult ki, annyi tehetséges fiatal kapott impulzusokat, indult újtjára, hogy munkánk országosan is elismertté vált.

Szakmai életutam egyik legnagyobb eredményeként tekintek erre az izgalmas időszakra, nagy örömmel tölt el, hogy egy felnövekvő generáció számára inspiráló éveket tudunk nyújtani. És nem arra vagyok a legbüszkébb, hogy mára többen is tehetséges művészek lettek a fiatalok közül, bár nagyon jó érzés látni őket ma színészként, rendezőként. A fontos az a pezsgő, támogató, lelkesítő, inspiráló közeg volt, ahol az ötletek szárnyra keltek, mindenki kipróbálhatta a képességeit, és ez vonzotta a fiatalokat. Aki ebből a közegeből került ki, az felnőttként is erre vágyik: nyitottan, érzékenyen él, igényli a kultúrát, a közösségi létet, és követi a kapott mintát.

Ebben az időszakban sokan érezhettünk rá arra is, milyen sokat tudunk elérni akkor, ha közösen dolgozunk elhivatottan, egy cél érdekében, és mennyire nem a pénz a döntő, hanem az akarat, az összefogás. Arra is jó példa volt ez az együttműködés, hogyan tudnak a kihívások, a nehézségek innovációkat szülni, és milyen fontos, hogy meglévő erőforrásainkra, együttműködő partnereinkre támaszkodjunk ezek során.

Ma a módszertani tudásátadás határozza meg a feladataimat. Szeretném tapasztalataimat minél szélesebb körben megosztani a pályakezdő fiatalokkal, örülnék annak, ha minél többen választanák ezt a hivatást, mert komoly feladataink vannak.

**Hiszek abban,
hogy a körülöttünk egyre
gyorsuló világ kihívásaival
csak akkor tudunk lépést
tartani, ha megőrizzük
emberségünket,
ha visszatérünk
az alapértékekhez.**

Ezek között nagyon jelentős helyet töltenek be a mikro- és makroközösségeink, a család, a szomszédság, a barátok, az érdeklődés alapján választott közösségeink. Munkánk fókuszát is egyre inkább az jelenti, hogyan tudjuk visszatanítani az embereknek a közösségekben való életet, működést, hogy megtalálják újra az örömet az egyszerű dolgokban: nagyanyáink ételében, a kertészkedésben, egy baráti borozásban, beszélgetésben. Mert sajnos ez nem megy magától, a közösségi tevékenységek újraélesztését mesterségesen kell támogatnunk, például a szakkörökkel vagy a pajtásínházi csoportokkal.

A mi munkánk gyakran láthatatlan, kicsit olyan, mint az édesanyáké. Természetes, mint a levegő, csak akkor jövünk rá, milyen fontos, ha nincs.

Emlékezetes a kolléganőm története, akit Pápán megkérdeztek reggel az ismerősei a buszon, munkába menet: ma milyen színházi előadás lesz nálatok? És amikor azt válaszolta, hogy aznap nem lesz előadás, értetlenkedve néztek rá: akkor miért mész be dolgozni? Sokan nem is sejtik, mennyi feladata van a közművelődésben dolgozóknak: nemcsak a házakat tartják rendben és próbálják otthonossá tenni, de a rendezvények előkészítése, lebonyolítása és utómunkálatai is rengeteg feladatot adnak. Emellett a közösségekkel is foglalkoznunk kell, szükséges a személyes jelenlét, a kapcsolatok fenntartása, a beszélgetés, hogy érzékeljük, mi érdekli őket, mik a problémáik, mire vágyanak. Hogy lássuk a tehetségeket,

akik számára megteremtjük azokat a helyzeteket, ahol megmutathatják magukat: kiállítás, színpadi bemutatkozást. És közben forrást szerzünk, ápoljuk a fenntartóval való jó kapcsolatot, konferálunk, ha kell, széket pakolunk, ha éppen nincs senki, aki segítsen – és hozzá mosolygunk, mert azt szeretnénk, hogy mindenki jól érezze magát.

Nem lehet ennyi mindenre egyszerre figyelni? Dehogyan, csak nézzenek rá az elhivatott közművelődési szakemberekre, akik varázspálcájukkal egész településeket tudnak élhetőbbé, összetartóbbá tenni – hát nem ez a világ legszebb munkája? Kihívásokkal és nagyszerű élményekkel teli, amelyben láthatatlanul tesszük a dolgunkat, és fejlesztjük a társadalomnak azt a kis szeletét, amelyre hatásunk van.

Nagyon szerencsés vagyok, hogy életemet ez a hivatás szötte át, és ma a Nemzeti Művelődési Intézet szakmai igazgatójaként lehetőségem van segíteni a terepen dolgozók munkáját.

DR. BALOGHNÉ URACS MARIANNA

1988-ban végzett a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán, magyar-népművelés szakon. A későbbiekben folyamatosan képezte magát, különösen a felnőttképzés, pályázatírás, drámapedagógia terén. 2021-ben a Széchenyi Egyetem Apáczai János Karán végezte el a kulturális mediáció mesterszakot. 24 évet töltött a pápai Jókai Mór Művelődési Központban művelődésszervezőként, szakmai csoportvezetőként, igazgatóként. Munkája során dolgozott civilekkel, amatőr művészeti csoportokkal, valamint rendezvények, színházi-nevelési programok szervezésével, pályázatok írásával és lebonyolításával, felnőttképzéssel foglalkozott. 2015-től vezette a Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém Megyei Igazgatóságát, majd 2023 augusztusától szakmai igazgató. 2017 óta elnöke a Pápai Művelődéstörténeti Társaságnak, 2019 óta a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesületnek. 2021-ben elnyerte a Bessenyei-díjat.